

Základná škola Poľná 1, Veľký Krtíš

PLÁN PRÁCE

koordinátora výchovy k manželstvu a rodičovstvu na šk. rok 2023/2024

Vypracovala: Mgr. Erika Svitková (koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu)

VMR patrí k neodmysliteľným výchovným cieľom vo výchovno-vzdelávacom procese. V tejto oblasti sa budeme snažiť vytvárať u detí perspektívu, ktorá by mala vyplývať z predstavy mladého človeka o jeho budúcej rodine. Žiakov treba postupne pripravovať na to, že sa raz stanú manželmi a rodičmi. Je potrebné sa s nimi otvorene rozprávať o problémoch, s ktorými sa môže boriť rodina, snažiť sa spoločne hľadať východiskové riešenia z načrtnutých situácií a rozprávať sa o možnostiach, ako predchádzať jednotlivým problémom. V našich žiakoch sa budeme snažiť vzbudiť nároky smerujúce k uzatváraniu patričných humánnych vzťahov v súlade s ich vekom.

Úlohou pedagógov bude pomáhať v tejto oblasti aj rodičom formou rôznych podujatí, kde si nájdu priestor na oboznámenie sa s niektorými zásadnými otázkami a informovať ich o obsahu, cieľoch a metódach VMR na triednych schôdkach.

Obsah VMR je koncipovaný tak, aby poskytoval vedomosti a poučenia z oblasti biológie, psychosociálnych aspektov manželstva a rodičovstva, ale aj z etiky a zdravotných aspektov intímneho života.

Cieľom VMR na školách je vychovávať sociálne, morálne a emocionálne zrelé osobnosti, schopné konať a správať sa v súlade s etickými normami a hodnotami uznávanými danou spoločnosťou vo svojom sexuálnom, manželskom a rodinnom živote.

Jednotlivé témy budú zapracované nielen do aktivít plánu koordinátora, ale zároveň budú zahrnuté do vyučovacích predmetov biológia, etická výchova, náboženská výchova, prírodoveda, vlastiveda a literárna výchova.

CIELE VÝCHOVY K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU – ISCED 1

- rozvíjať žiacke spôsobilosti poznávať, konať, hodnotiť a dorozumieť sa i porozumieť si,
- utvárať základné vedomosti a zodpovedné postoje v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva,
- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov, rozvíjať úctu k druhým,
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii a iné,
- viesť žiakov k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,
- viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko–mravné normy vzájomného správania,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
- pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,

- poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera),
- poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte.

PLÁN VÝCHOVY K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

1. ročník – MOJA RODINA (prvouka):

- rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa
- príbuzenské vzťahy
- úcta k rodičom
- rodostrom rodiny

2. ročník – JA A MOJE ZDRAVIE (prvouka):

- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia
- prečo chceme byť zdraví?
- prečo sa staráme o svoje zdravie?
- prečo navštevujeme lekára?
- prečo sa učíme poskytovať prvú pomoc?

3. ročník – ČLOVEK AKO SÚČASŤ PRÍRODY (prírodoveda):

- prečo sa podobáme na opicu?
- pohlavné bunky - ženské, mužské - vajíčka, spermie
- maternica, pôrod
- potrava bábätko - materské mlieko, cicavý reflex
- čo by mala jesť mama, aby mohla mať zdravé mlieko pre bábätko?
- kedy dieťa môže začať jesť aj inú potravu ako mlieko?
- dokedy mamička dieťa dojčí?

4. ročník – ČLOVEK AKO SÚČASŤ PRÍRODY (prírodoveda):

- telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek
- splynutie vajíčka a spermie, oplodnené vajíčko
- výživa plodu krvou matky cez steny maternice
- vzťah dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu
- tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod
- úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene
- životospráva ženy počas tehotenstva – zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia, alkoholu, psychická pohoda
- starostlivosť matky o narodené dieťa – kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne
- význam materinskej lásky
- hlavné obdobia ľudského života: novorodenec, dojča, batol'a, predškolský vek, mladší školský vek (6 - 12), starší školský vek, dorastové obdobie, dospelosť - zrelosť, staroba,
- puberta, tvorba spermií a vajíčok, prvá menštruácia
- puberta - dospievanie, zrýchlený rast, činnosť pohlavných žliaz, tvorba sekundárnych pohlavných znakov (ochlpenie pazúch a ohanbia, zväčšovanie pohlavných orgánov chlapcov, rast prsníkov dievčat), prvá menštruácia, zmeny v správaní (nezhody s rodičmi, precitlivenosť, striedanie nálad)
- potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Venovať pozornosť problematike prevencie pred rôznymi civilizačnými ochoreniami prostredníctvom výkladu, besedy, zdravotníckej literatúry, videofilmu. Uskutočniť prednášky o dospievaní s pani lektorkou Mgr. Holecovou - 1. stupeň (3.a 4. ročník) - termín podľa dohody a po konzultácii s riaditeľstvom ZŠ.

Vo V. Krtíši, dňa 2. septembra 2023

vypracovala: Mgr. Erika Svitková